

HISTORICKÉ OKOLNOSTI VSTUPU ČR DO EU

Rozšiřování Evropské unie a Česká republika

1989 – „NÁVRAT DO EVROPY“

POČÁTKY SMLUVNÍCH VZTAHŮ S EVROPSKÝMI SPOLEČENSTVÍMI (ES)

- V roce 1991 byla uzavřena asociační dohoda – **Evropská dohoda (ED)** mezi ČSFR a ES – vzhledem k rozpadu federace nevstoupila v platnost.
- V roce 1993 byla uzavřena nová ED s ČR.
- Novým prvkem byl zde mj. samostatný smluvní článek deklarující úctu k demokratickým zásadám a lidským právům.

FINANČNÍ POMOC EU

- **PHARE** běžel i nadále, došlo ale k jeho re-orientaci.
- **ISPA** (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession) – nový program na podporu ochrany životního prostředí a infrastruktury, ročně přibližně 1040 mil. eur (ČR asi 70 mil. eur ročně – do května 2003 získala 350 mil. eur – 10,8 mld. Kč).
- **SAPARD** (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) – nový program na podporu zemědělství a venkova, přibližně 520 mil. eur ročně (ČR asi 22 mil. eur ročně – poslední projekty vyplaceny v r. 2005, celkem 92,8 mil. eur).

ZAČÁTEK INTEGRAČNÍHO PROCESU

- Na konci roku 1997 summit v Lucemburku pozval vybrané kandidátské státy ke vstupu do EU.
- **Počátek přístupového procesu je 31.3.1998**, kdy Komise rozhodla o zahájení s tzv. lucemburskou skupinou (Maďarsko, Polsko, Česko, Estonsko, Kypr a Slovinsko).
- V roce 1999 lucemburská skupina rozšířena o Slovensko, Rumunsko, Maltu, Bulharsko, Lotyšsko, Litvu (helsinská skupina).

V roce 1996 ČR podala přihlášku do EU

POČÁTKY JEDNÁNÍ O VSTUPU DO EU

- V dubnu 1998 začala první část rozhovorů – tzv. „screening“, tj. analytické srovnávání legislativy kandidátských zemí s evropským právem.
- Po předběžných technických jednáních započala v listopadu 1998 vlastní jednání o přistoupení ČR k EU na ministerské úrovni.
- Hlavním vyjednávačem za ČR byl jmenován **Pavel Telička** (první náměstek ministra zahraničí).

PRÁVNÍ RÁMEC

- Jeho základem je **Přístupové partnerství** (Dokument, jehož smyslem je vytvořit rámec zahrnující všechny aktivity realizované za účelem vstupu do EU v kandidátské zemi, EK jej stanovila zvláště pro každou zemi).
- ČR v letech 1998-2001 vydávala **Národní program přípravy ČR na členství v EU** - „zrcadlový“ dokument přístupového partnerství.

HODNOTÍCÍ ZPRÁVY EVROPSKÉ KOMISE (EK)

- Od roku 1998 EK každoročně vydávala **Pravidelné zprávy o pokroku kandidátských zemí v přípravách na členství v EU.**
- První hodnotící zpráva Komise z roku 1998 byla velmi kritická, především v oblastech státní správy a soudnictví.
- Hodnocení v dalších letech se zlepšovalo, přetrvávající výhrady se týkaly mj. postavení romského etnika a absence reformy veřejné správy.

ROZHODNUTÍ O PŘIJETÍ

- Evropská rada (ER) na zasedání v Laakenu rozhodla, že Rumunsko a Bulharsko nejsou zatím připraveny na vstup=> vypadly ze skupiny.
- **Předvstupní proces** s deseti kandidátskými státy včetně ČR byl **ukončen** na zasedání ER ve dnech 12.-13. prosince **2002** **v Kodani.**
- Dne 16. dubna 2003 v Athénách byla podepsána smlouva o přistoupení ČR k EU.

PROCES PŘIJÍMÁNÍ

- Přijetí politického stanoviska nejvyšších politických představitelů členských států EU.
- Závěrečné stanovisko Evropské komise.
- Vyjádření stanovisek členských států v Radě EU, stvrzené jednomyslným hlasováním o každém z kandidátských států.

Zahájení ratifikačního řízení na několika úrovních:

1. Ratifikace Evropským parlamentem

2. Ratifikace parlamentem daného kandidátského státu,

3. Ratifikace parlamenty všech členských států Unie,

4. Podepsání smlouvy o přistoupení k Evropské unii.

REFERENDA O VSTUPU DO EU

Stát	Datum konání referenda	Účast v %	ANO v %	NE v %
Česko	13. - 14. června 2003	55,21	77,33	22,67
Estonsko	14. září 2003	64,02	66,84	33,16
Kypr	Referendum se nekonalo, vstup byl jednomyslně schválen kyperským parlamentem			
Litva	10. - 11. května 2003	63,3	89,82	8,85
Lotyšsko	20. září 2003	72,5	67	33
Maďarsko	12. dubna 2003	45,6	83,76	16,24
Malta	8. března 2003	91	53,6	46,4
Polsko	7. - 8. června 2003	58,85	77,45	22,55
Slovensko	16. - 17.května 2003	52,15	92,46	6,2
Slovinsko	23. března 2003	60,3	89,6	10,4

VSTUP ČR DO EU

1. KVĚTEN 2004

ZEMĚ NA CESTĚ K ČLENSTVÍ V EU

- Se zeměmi Balkánu zahájen tzv. proces stabilizace a přidružení (SAP)
- Hlavním cílem je uzavření dohody o stabilizaci a přidružení (obdoba asociačních dohod)
- Tyto země získaly přístup na trhy Společenství a také finanční pomoc
- Phare, ISPA, SAPARD od 1.1.2007 nahrazeny jednotným programem IPA (Instrument for Pre-Accession Assistance) v období 2007-2011 celkem 7,6 mld. eur

